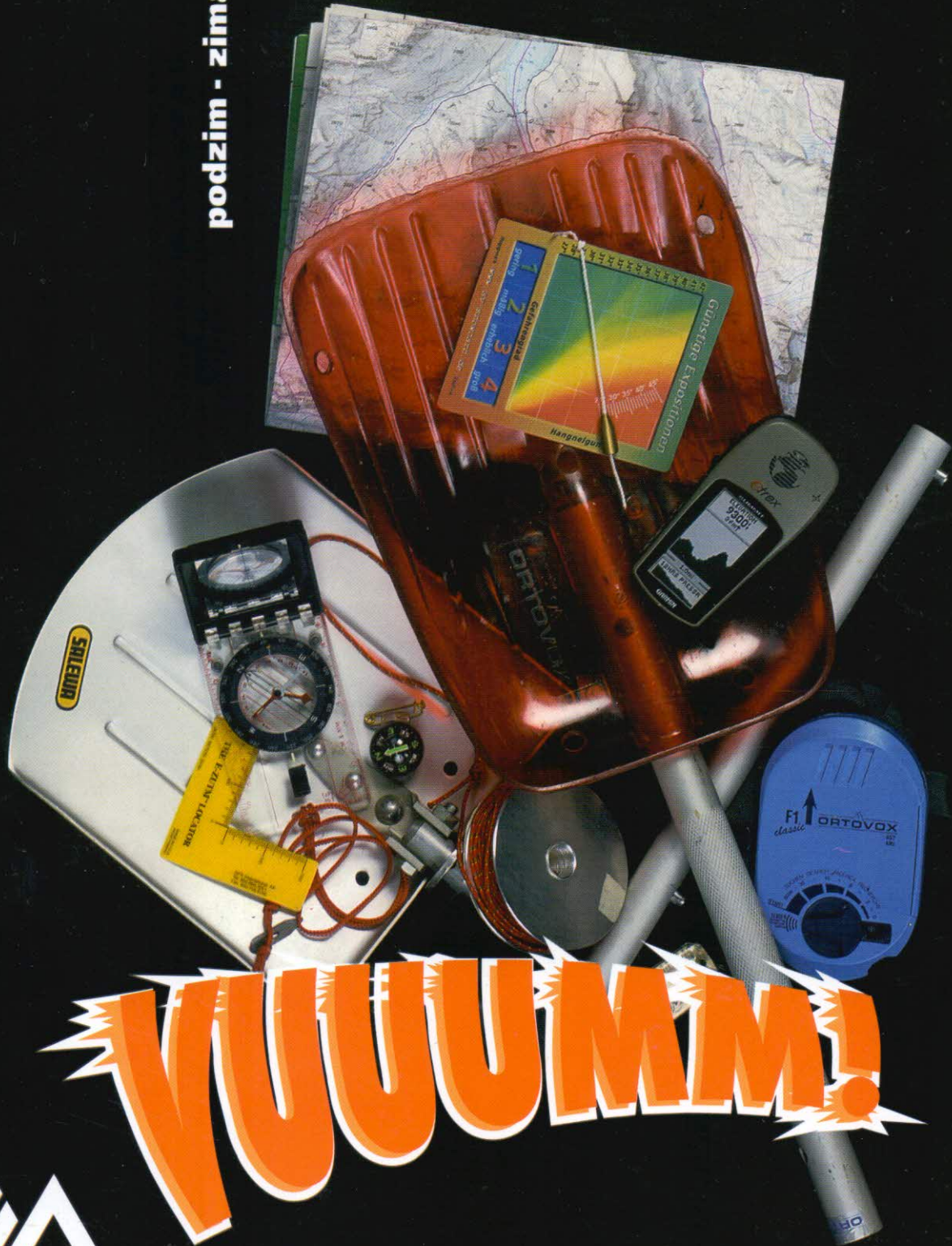

MONTANA

podzim - zima 02 *plus*

VUUUMM!

40 Kč

SKIALPINISMUS A LAVINOVĚ NEBEZPEČÍ

Tento článek a v něm popsané techniky napsali autoři podle nejlepšího vědomí a svědomí. Autoři a redakce poukazují na to, že pohyb ve vysokohorském terénu vyžaduje velké zkušenosti a probíhá na vlastní nebezpečí. Autoři ani redakce nenesou zodpovědnost za případné nehody a následky spojené s touto činností.

ÚVOD

Stále více nadšenců je fascinováno zimními horami a stoupají a sjíždějí je na lyžích. Skialpinismus je ovšem náročná disciplína, vyžadující velké znalosti a zkušenosti. Ve spící bílé krajině číhají smrtelná nebezpečí – především laviny představují svým nepředvídatelným a záluďným charakterem značné riziko. Záludnost lavin ukazují příklady z nedávné minulosti: opakované zničení nejvýše položené horské Chaty pod Rysmi ve Vysokých Tatrách spontánní lavinou, smrt bratrů Pochylých – zřejmě odtržení deskové laviny při sestupu z Malého Kežmarského štítu. Nedávný tragický pád do trhliny jednoho z nejlepších českých horolezců, Filipa Šilhana, ukázal, jaké nebezpečí hrozí na túrách ledovcového charakteru.

Na nehody druhých bychom měli hledět s velkým respektem a vyvarovat se unáhlené kritiky a zlehčování nebo odsuzování. Neštěstí v horách jsou nezaplátitelným zdrojem informací pro nás všechny a měla by vést i k jistě pokoře vůči divoké horské přírodě.

Laviny jsou známé obyvatelům horských oblastí od pradávna, v alpských zemích se studují už celá desetiletí. Díky síti měřicích varovných stanic je dnes možné tzv. velké „katastrofické“ laviny, tedy laviny, jež ohrožují údolí, silnice, osady či sjezdovky a také laviny na tradičních lavinových svazích, poměrně dobře předpovídat. Kro-

mě sítě normálních meteorologických stanic a údajů od lokálních znalců funguje totiž velké množství automatických měřicích stanic. Díky počítačům je možné vytvořit celkový obraz a ten potom porovnat s databankou obsahující údaje z mnoha předchozích zim. Pokud se údaje shodují v mnoha parametrech, je lavinové nebezpečí odstupňováno podle takového vzorového dne, případně se lafka nasadí výše. Taková předpověď dosahuje pravděpodobnosti téměř 70 %.

Co to však znamená pro skialpinisty ve vysokohorském terénu? Bohužel, stále není a v blízké budoucnosti ani nebude možné předpovědět stabilitu konkrétního svahu či žlabu – tento problém musí řešit v terénu každý sám.

13 FATÁLNÍCH OMYLŮ O LAVINÁCH

1. Laviny se uvolňují někde vysoko nahoře samy od sebe a nás zasypou, protože jsme se naneštěstí v místě sesuvu zdržovali. (Podobně jako při pádu kamení.)

Stane se jen velmi zřídka, že člověk, pohybující se ve volném terénu, je zasažen spontánní lavinou. Takové laviny se uvolňují především za vysokého a velmi vysokého stupně lavinového nebezpečí – za stupně 4 a 5. To znamená, že takovým lavinám je možné se vyhnout. Za takových podmínek prostě zůstaňte doma! Ve většině případů jsou však lavinové nehody nikoli spontánní, nýbrž vyprovokované člověkem. V tomto případě je „úspěšnost trefy“ samozřejmě nepoměrně vyšší!

2. Za velkého mrazu žádné laviny nepadají!

Deskové laviny čerstvého prachového či větrem utemovaného sněhu mohou být uvolněny i za nejnižších teplot! Velký mráz je příčinou tvor-

■ Lavinové nebezpečí a nehody, lavinová předpověď (bulletin) a stupnice lavinového nebezpečí pro skialpinisty, sněhové srážky, uliv větru

■ „Falešné“ sněhové profily, metoda 3x3 a redukční metoda podle W. Muntera

■ Základní bezpečnostní opatření, úvaha, lavinová nehoda

■ Túry v ledovcových oblastech

■ Evropské lavinové služby, důležitá telefonní čísla a internetové adresy

„ODBORNÍCI, POZOR! LAVINA NEUÍ, ŽE JSTE ODBORNÍCI!“

(André Roch)

„KDO SE UYDÁ DO LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ, JE BUĎ BLBEC NEBO SEBEVRAH!“

(Colin Fraser)

